

Danyýel kitaby — On üçünji san

Soňky günleriň syry

Jeff Pippenger

2023-12-08

Danyýl kitaby-nyň ikinji baby Ylhamyň on dördünji babyndaky ikinji perişdäni aňladýar. Şeýlelikde, ol iýmit bilen bagly synag hökmünde görkezilen, ondan soň görüş synagy bilen dowam edýän we ahyrda lakmus synagy bilen tamamlanýan üç synagyň ikinjisini aňladýar. Şol üç synagyň hemmesi, şol bir wagtyň özünde pygamberlik ýol belgileri hem bolup, Ylhamyň on dördünji babyndaky birinji perişdäniň habarynda bar. Ylhamyň on dördünji babyndaky birinji perişde bilen bolşy ýaly, Danyýlyň birinji baby hem şol üç synagyň hersine eýedir.

Ikinji synag, ýa-da ikinji perişdäniň habary, birinji synagyň ahyrynda başlanýar. Ikinji bap birinji babyň yzysüre gelýär. Ikinji synagyň jemlenişi dessine üçünji synagyň başlanmagyna ýol açýar. Ikinji synag bilen aňladylýan wagt döwri, Daniýeliň yetmiş ýyllyk ýesirligi arkaly nyşanlandyrylypdy; ol Ýehoýakimiň basylyp alynmagy bilen başlap, Kiriň permany bilen tamamlandy. Şol yetmiş ýylyň ahyry golaýlaşanda, Daniýel Hudaýyň pygamberlik Sözi arkaly onuň soňunyň ýetip gelýändigine düşündi.

Ahasuerusyň ogly, Medleriň neslinden bolan Darýusyň Haldeýleriň şalygynyň üstünden patyşa edilip goýlan birinji ýylynda; onuň patyşalyk sürmeginiň birinji ýylynda men, Daniýel, kitaplar arkaly Rebbiň sözünüň Ýermeýa pygambere gelen ýyllarynyň sanyna düşüniş bildim: Ýerusalimiň weýrançylyklarynyň yetmiş ýyl dowam etjekdigine. Daniýel 9:1, 2.

Danyýel soňky günlerde yetmiş ýyllyk ýesirligiň simwolik manysyny tanaýan Hudaýyň halkyny wekilçilik edýär, hem-de şol tanama yetmiş simwolik ýyl tamamlanmazdan azajyk öň ýüze çykýar. Hudaýyň halky yetmiş ýyllyk ýesirlige dogry düşünişdir, emma Daniýeliň wekilçilik edýän zady, şol yetmiş ýylyň 2001-nji ýylyň 11-nji sentýabryndan başlap, Ýekşenbe kanunyna çenli dowam edýän pygamberlik döwrüni aňladýandygyna düşünmekdir. Danyýel üçin şol ýyllar Kiriň permany bilen tamamlandy; bu bolsa soňky günlerde Birleşen Ştatlardaky Ýekşenbe kanunyny aňladýar.

Ýekşenbe kanunyndan az-kem öňürti, Hudaýyň halky nyşanlaýyn yetmiş ýyl bilen aňladylýan pygamberlik düşüňjesine oýarylar. Şol nyşanlaýyn ýyllar, üçünji Walyň yslamy gelmegi bilen, Ylham kitabyň on sekizinji babyndaky gudratly perişdäniň inip, Wawilonyň ýykylanyny jar eden 2001-nji ýylyň 11-nji sentýabryny aňladýan Ýehoýakym bilen başlady. Wawilonyň ýykylmagy ikinji perişdäniň habaryny aňladýar, we 2001-nji ýylyň 11-nji sentýabrynda perişdäniň elindäki gizlin kitaby iýenler üçin ikinji synag döwri başlady. Nyşanlaýyn yetmiş ýyl bilen görkezilýän şol döwür Ýekşenbe kanunyna çenli dowam edýär.

Ahyr ýakynlaşdygyça, Darýusyň birinji ýylynda Daniýelde öňden görkezilişi ýaly, Hudaýyň halky wagşyň şekiliniň synagyna oýarylýar. Olar wagşyň şekiliniň synagy bilen baglanyşykly hakykatlaryň käbirine mundan ozal düşünişdi, emma ikinji perişdäniň pygamberlik döwrüniň soňuna golaý düşünmäge gelen bölegi garaňkylykda gizlenipdi. Daniýel Hudaýyň pygamberlik

Sözünü öwrenip, soňra ýetmiş ýylyň ähmiýetine göz ýetirende, ol doga edilmegine ugrukdyryldy; edil Nabukadnesaryň öz şekil-düýşi babatdaky ölüm-ýaşaaýyş howpy barada habarly bolanda doga edilmegine ugrukdyrylyşy ýaly. Daniýel kitabyň dokuzynjy babynda, edil ikinji babyndaky ýaly, Daniýel doga edende, pygamberlik nury kabul etdi.

Hawa, men doga-dileg edýän wagtyň başdaky görnüşde gören adamym Gabriýel çalt uçup gelip, agşamky gurbanlygyň wagtynda maňa degdi. Ol maňa düşünje berdi, meniň bilen gepleşdi we şeýle diýdi: «Eý, Daniel, men saňa paýhas we düşünje bermek üçin indi geldim». Daniel 9:21, 22.

Danyýele doga edip durka berlen “başarnyk we düşünje” onuň ikinji bapdaky dogasy bilen gabat gelýär.

Soňra Daniel öz öýüne gidip, bu meseläni ýoldaşlary Hananiaha, Mişaele we Azariýa mälim etdi. Olar asmanyň Hudasyna bu syr babatda rehimdarlyk diläp ýalbarmalydylar; şeýdip, Daniel bilen onuň ýoldaşlary Babilin galan akyldarlary bilen bile heläk bolmazdylar. Şondan soň bu syr Daniela gijeki görnüşde aýan edildi. Şonda Daniel asmanyň Hudasyna alkyş aýtdy. Daniel 2:17–19.

Setir üstüne setir, Danyýeliň iki dogasy şol bir dogadyr. Ikisi-de 2001-nji ýylyň 11-nji sentýabry bilen tiz geljek ýekşenbe kanunynyň arasynda bolup geçýän, ikinji perişdäniň göz bilen görülýän synagyny nyşanlaýyn görkezýän taryhyň dowamynda berilýär. Nebukadnesaryň golaýlap gelýän ölüm howpy astynda hem-de Ýeremiýanyň ýetmiş ýylyna we Musanyň “ýedi gezek” kasamyna degişli pygamberlik bilimi bilen, Danyýel Leýwililer 26-daky dogany edýär, şol bir wagtyň özünde-de Hudaýyň oňa Injil pygamberliginiň soňky pygamberlik syrny açyp bermegini soraýar. Bu bolsa, Ýuhannanyň Isa Mesihniň Ylhamy diýip atlandyrylan syrydyr.

Dokuzynjy bapda Danyýel iki patyşalygyň arasyndaky geçiş döwründe ýerleşýär. Babil ýaňy-ýakynda Medler we Parslaryň eline geçdi, çünki bu Dariusyň birinji ýylydyr; şeýlelikde bu ýagdaý Hudaýyň halkyny soňky günlerde birinji perişdäniň hereketinde hem-de üçünji perişdäniň hereketinde bellige alnan geçiş nokadyna getirýär.

Filadelfiýaly Millerit hereketi 1856-njy ýylda Laodikeýa geçdi, we “Future for America”-nyň Laodikeýaly hereketi, Ylham kitabyň on birinji babynda beýan edilen köçede öli ýatmagyň üç ýarym gününüň ahyrynda Filadelfiýaly herekete geçýär. 1856-njy ýyldan 1863-nji ýyla çenli Milleritleriň Filadelfiýaly hereketi bilen baglylykda şowsuzlyga uçran synag, “ýedi wagt” taglymaty bilen baglanyşyklydy.

“Future for America”-nyň Laodikýa hereketi üçin synag olaryň dagynyk ýagdaýyny ykrar etmegiň zerurlygy bilen baglanyşyklydyr, şondan soň bolsa Lawilar 26-daky doga we tejribä girmelidirler. Daniel Wawilon bilen Midiýa-Persiýa imperiýalarynyň arasyndaky geçiş döwründe, hem-de Kiriň permany bilen bellenýän ýetmiş ýyllyk döwrüň tamamlanmagynyň önüsyndasynda ýaşaaýardy. Ýetmiş ýyl Danieliň dogasynyň mazmunydyr, we şol ýetmiş ýyl Musanyň “ýedi wagt” diýenini aňladýar. Danieliň iki dogasy-da birinji perişdäniň hereketinde, şeýle hem üçünji perişdäniň hereketinde “ýedi wagt” bilen bellenýän geçiş döwrüne laýyk gelýär.

Daniela aýan edilýän “syry”, Nebukadnessaryň heýkeliniň aýan edilmegidir. Ahyrky günlerde Nebukadnessaryň heýkeliniň “syry” şudur: ol dört patyşalygy däl-de, sekiz patyşalygy aňladýar. “The Eighth is of the Seven” diýen kategoriýadaky öňki makalalarda bu hakykat eýýäm beýan edildi. Şol syryň içinde, ýediniň içinden bolan sekizinjiniň gelýän geçiş nokadynyň aýan edilmegi bar. Nebukadnessaryň heýkeliniň “syry”, hakyky Protestantizmiň şahynyň we Respublikanizmiň şahynyň direlişiniň tassyk edilmegidir. Şol direlişleriň ikisi-de her şahyň sekizinjidigini, ýöne ýediniň içindendigini görkezýär; we iki şahyň hem altynjydan sekizinjä geçişi, Musanyň “ýedi wagty” bilen baglanyşykly synagyň pygamberlik mazmunynda bolup geçýär. Geçiş, Daniel arkaly şekillendirilişi ýaly, Kiriň permanyndan biraz öň bolup geçýär; bu bolsa Amerikanyň Birleşen Ştatlarynda ýekşenbe kanunynyň permanyny aňladýar. Soňra ýekşenbe kanuny mahalynda, çalt hereketler bilen, papalygyň öldüriji ýarasy saplanýar, papalyk hem ýediniň içinden bolan sekizinji başa öwrülýär; ol hem, Daniel kitabyňyň ikinji babyndaky Nebukadnessaryň heýkeli arkaly şekillendirilişi ýaly, pygamberlik geçişinden geçýär.

Şonuň üçin Danyýel patyşanyň Babylonyň akyldarlaryny ýok etmegi üçin bellän Ariokynyň ýanyna bardy; ol baryp, oňa şeýle diýdi: «Babylonyň akyldarlaryny ýok etme; meni patyşanyň huzuryňa elt, men patyşa onuň manysyny beýan ederin». Şondan soň Ariok Danyýeli howlukmaçlyk bilen patyşanyň huzuryňa getirdi-de, oňa şeýle diýdi: «Men Ýahudanyň ýesirleriniň arasyndan patyşa manysyny mälim etjek bir adamy tapdym». Patyşa Belteşazar diýlip atlandyrylýan Danyýele jogap berip, şeýle diýdi: «Sen meniň gören düşümi we onuň manysyny maňa mälim etmäge ukyplymy?» Danyýel 2:24–26.

Daniela syry berlenden soň, onuň iki ady hem ýatlanýar; bu bolsa onuň ahyrky günlerde ýüz kyrk dört müňüň Filadelfiýa hereketine ýaňy geçip baran äht halkyny wekilçilik edýändigini görkezýär. Ol “syry” düşüňip bilmezlikleri sebäpli hiç kimiň öldürilmezligini haýyş etmek bilen, Hudaýyň hyzmatkäriň häsiýetini ýüze çykarýar. Onuň häsiýeti Daniýeli tapandygy üçin patyşanyň önünde abraý gazanmagy gözleýän Nebukadnessaryň hyzmatkäri Arýokyň häsiýeti bilen garşy goýulýar. Soňra Daniel Nebukadnessaryň soragyna sorag bilen jogap beren wagtynda, hakyky pygamberlik ýüze çykyşynyň Babilin akyldarlarynyňkydan tapawudyny görkezýär; we soň, Arýokdan tapawutlylykda, “syry” düşünendigini özüni öňe sürmek üçin peýdalanman, onuň ýerine asmanlaryň Hudaýyny beýgeldýär.

Danyýel patyşanyň huzurynda jogap berip diýdi: «Patyşanyň talap eden syryny akyldarlar, ýyldyzşynaslar, jadygöýler, palçylar patyşa açyp bilmezler; emma asmanda syrlary aýan edýän bir Hudaý bar, Ol Nebukadnessar patyşa ahyrky günlerde näme boljakdygyny mälim edýär. Seniň düşüň we düşegiňde kelläňe gelen görnüşler şulardyr.» Danyýel 2:27, 28.

Danyýel “syry” baradaky beýanyňa, onuň soňky günlerde nämeleriň boljakdygyny düşündirýän bir “syr”dygyny görkezmek bilen başlaýar. Ýedi gürrüldiň gizlin taryhynyň syry soňky günlerde nämeleriň boljakdygyny görkezýär. Nebukadnessaryň heýkeli synag möhletiniň ýapylmagynyň ön ýanynda açylyan soňky günleriň syrynyň bir bölegidir. Ol synag möhletiniň ýapylmagynyň ön ýanynda, ýerdäki haýwanyň iki şahy hem ýediniň içinden bolan sekizinjä öwrülýän geçiş döwründe, Danyýeliň Dariýiň birinji ýylynda beýan edişi ýaly, aýan edilýär.

Sen, eý patyşa, düşegiňde ýatyrkaň, mundan beýläk näme boljakdygy hakdaky pikirler kelläňe geldi; sylary aýan edýän bolsa saňa näme boljakdygyny bildirdi. Emma maňa gelince, bu syr maňa ýaşayanlaryň haýsydyr birinden artykmaç paýhasym barlygy üçin aýan edilen däldir, eýsem onuň düşündirişini patyşa mälim etjekler üçin hem-de sen ýuregiňdäki pikirleri bilesiň diýip aýan edilendir. Daniel 2:29, 30.

Danyýel Nebukadnezaryň düýşüniň soňky günler hakyndadygyny tassyklaýan hakykaty ikinji bir şaýat bilen berkidýär; ol: «sylary açýan saňa mundan soň bolup geçjek zady mälim edýär» diýýär. Soňra Danyýel bu syryň özüne berilmändigini, ýa-da onuň başga adamlaryň haýsy-da bolsa birinden artyk paýhasa eýe bolandygy sebäpli berilmändigini, eýsem «syryň» Nebukadnezara «ýorumuňy mälim etjekleriň hatyryna» berilendigini görkezýär. «Syr» soňky günlerde Wawilonyň ruhy patyşasyna düýşiň «ýorumyny» ýetirjekler üçin berildi. Syr aýratynlykda ýüz kyrk dört müň üçin berildi, çünki «syr» soňky günlerde Wawilonyň ahyrky ýykylşyny yglan edýänler üçindir. Şondan soň Danyýel garaňkylykda gizlenen we ölüm-ýaşayş synagyny döreden keşp-düýşi aýan edýär.

Sen, eý patyşa, görüpdüň, ine, bir äpet heýkel bardy. Ol uly heýkel, parlaklygy örän ajaýyp bolup, önünde dik durdy; onuň keşbi hem gorkunçdy. Bu heýkeliň kellesi sap altyndandy, döşi we gollary kümüşdendi, garny we butlary бүрүнçdendi, aýaklary demirdendi, dabany bolsa bölekleyin demirden we bölekleyin palçykdan. Sen görüp durkaň, adam eli degmedik bir daş kesilip aýryldy-da, heýkeliň demir bilen palçykdan bolan dabanyra urup, ony parça-parça etdi. Şonda demir, palçyk, бүрүнç, күмүш we altyn bilelikde parça-parça boldy, tomusky harman meýdanlarynyň saman-kepderisine meňzäp gitdi; şemal olary süpürüp äkitdi, olardan hiç bir yz tapylmady. Heýkele uran daş bolsa uly bir daga öwürlip, бүтін ýeri yüzüni doldurdy. Düýş şudur; onuň ýorulyşyny-da patyşanyň huzurynda aýdarys. Daniel 2:31–36.

Nebukadnesaryň düýşi, onuň döwründen başlap soňky günlere çenli Mukaddes Kitap pygamberliginiň şalyklaryny kesgitledi; şol wagt, Nebukadnesaryň huzurynda çykyş eden Danyýel arkaly, şeýle hem elsiz kesilip alnan daş arkaly şekillendirilen ýüz kyrk dört müň, heýkeldäki şekillendirilýän ýer yüzüniň şalyklaryny ýok edýär, soňra bolsa ol бүтін ýeri doldurýan bir dag bolýar. Bu düýş ahyrky günler hakyndady, ýagny ýüz kyrk dört müňüň özlerine soňky pygamberlik syrynyň açylyp berilýän pygamberlik geçiş nokady hakyndady.

Olar hakyky protestant şahyrynyň baýdagy hökmünde üçünji perişdäniň habaryny ölüp barýan dünýä ýetirýärler. Bu habar Birleşen Şatlarda ýekşenbe güni baradaky kanun güýje girizilende, haýwanyň nyşany mejbury edilende, güýçli bir nalyşa öwürülýär. Şol perman çykarylmaýyndan öň, soňky günlerde Daniel arkaly şekillendirilenler haýwanyň keşbi synagy bilen yüzbe-ýüz edilmeli. Ol synag göz bilen görülýän synagdyr we ýekşenbe güni baradaky kanunyň permanynyň çykmagyna getirýän hereketleriň Daniel arkaly şekillendirilenler tarapyndan görülmegini talap edýär. Olar garaňkylykda gizlenen keşp synagyny görmäge mümkinçilik berýän ylahy usuly saýlap-saýlamandyklaryny anyklamak üçin synalýarlar. Olaryň synagy şahsy kemsinmäni we boýun almagy öz içine alýar. Bu, Daniela düýşlerde we görnüşlerde düşünje berilendigini ykrar etmegi hem öz içine alýar; çünki eger olar çölde nalyş edip duran Danieliň sesini diňlemekden yüz dönderseler, bu edil Mesihiň günlerinde Ýahýa Çokundyryjynyň habaryny ret edenler ýalydyr.

Uayt uayt bize Danyýel bilen Ylham kitaplarynyň birek-biregi kämilleşdirýändigini habar berýär, we onuň ulanýan “kämilleşdirmek” sözi kämillige ýetirmegi aňladýar. 2023-nji ýylyň iýul aýynyň ahyrynda, synag möhletiniň ýapylmagyndan edil ön wada berşi ýaly, Ýahuda taýpasynyň Arslany Isa Mesihniň Ylhamyny möhürlerinden açmaga başlady. Şeýle etmek bilen, Ol ozal dogry düşünilen, ýöne indi soňky günleriň çäginde düşünilmeli bolan Mukaddes Ýazgylardaky hakykatlary anyklady.

Bu hakikatlerden biri, Vahiy on birdeki iki şahittir. Bir diğeri ise, Vahiy on’daki “yedi gök gürültüsü”nün kusursuz yerine gelişi olan tarihtir. O, 18 Temmuz 2020’deki hayal kırıklığından söz eden kutsal reform çizgilerinden hakikatler ortaya çikarmıştır. O, kutsal reform çizgilerinin her birinde bulunan ve birinci mesajın güçlendirilmesinin tarihini yargıya kadar tasvir eden dört işaret taşını, şimdiye dek hiç fark edilmemiş bir tarzda kullanmıştır. Daniel ikinci bölüm, bu kavramların birçoğunu yetkinliğe ulaştırır; ne var ki bu derin hakikatler, Alfa ve Omega olarak tanımlanan metodolojiyi yemeyi reddedenler için karanlıkta gizlidir.

Daniýel kitabynyň ikinji babyna degişli bu öwreniş jempläp tamamlap, biz Daniýeliň ikinji babynda kämillige ýetirilen käbir hakykatlary we ýol görkezijileri jemläp, olaryň özara baglanyşygyny görkeziris. Şeýle etmek bilen, biz gijeki görnüşde Daniýele aýan edilen syryň hut şol hakykatlary aňladýandygyny kesgitleýäris.

Indiki makalada gysgaça mazmuny we netijäni beýan ederis.

“Rebbiň adamlaryň ýalňyşlyklarynda we yza gaýtmalarynda olara ýetmek üçin Öz tarapyndan bellenen serişdeleri bardyr. Onuň habarçylary olary ukuly ýagdaýlaryndan oýarmak we gymmatly ýaşayyş sözlerini, ýagny Mukaddes Ýazgylary, olaryň düşünjesine açmak üçin aýdyň şaýatlygy ýetirmäge iberilendir. Bu adamlar diňe wagyzçylar bolmaly däldirler, eýsem hyzmatkärler, nur göterijiler, howpuň abanyandygyny görüp, halka duýduryş berjek wepaly garawullar bolmalydyrlar. Olar yhlasly gaýratynda, oýlanyşykly ussatlygynda, şahsy tagallalarynda — gysgaça aýdylanda, ähli hyzmatlarynda — Mesihe meňzemelidirler. Olar Hudaý bilen janly baglanyşyga eýe bolmalydyrlar we Köne hem-de Täze Ähdiň pygamberlikleri hem-de amaly sapaklary bilen şeýle bir tanyş bolmalydyrlar welin, Hudaýyň sözünüň hazynasyndan täze hem köne zatlary çykaryp getirip bilsinler.” Testimonies, volume 5, 251.